

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Recursus, paragraph. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

tebat. Id certè colligitur ex dictis, & eorum quibus v. g. comprehendatur, vel ob
videri poterit apud Doctores latius b.

b Mol. d. 732. Dian. p. 3. tr. 2. de
dub. Reg. ref. 6. Delugo to. 1. de just. d.
29. sec. 2. §. 3. an. 69.

3. Palpo, seu palpator, id est, qui
laudando & adulando alium, vel con-
tra, irridendo, arguendove alterius
ignaviam, est causa actionis injustæ,
tenetur utique ad restitutionem; idq;
etiam si non lauda verit, animo, ut fieret
actio injusta. Satis enim est, si prævi-
derit damnum ex sua laude fecutu-
rum: nam si esset cum inadvertentia
inculpabili, ex generalibus regulis in-
voluntarij excusandum fore, scimus
omnes. De hac ejusmodi adulazione
iterum & memini me dixisse, nec in-
utiliter recoleres locum illum.

c In Meth. Conf. lib. 2. c. 7. §. 3.

§. IV.

Recurſus.

z I, qui malefactorem receptant,
qui protegunt, qui securitatem
præbent, ad injuste agendum, vel
ad non restituendum, quique prædam
servant, quos omnes sub nomine re-
cursus comprehendimus, peccant, &
ad restitutionem tenentur, quia, ut sic,
sunt causa actionis injustæ: ut sic, di-
co; non enim semper, si latro ad te
divertat, statim teneris ad restitu-
tionem, sed si ita divertat, ut ante deli-
ctum, tu vel tacite, vel expresse pro-
miseras, illum receptare. Vnde ipse hac
fretus receptione furatus sit. At post
commissum jam furtum, vel homici-
dium, si illum casu recipias, ne is à li-

a Molin. d. 733. Dicast. alios citam
l. 2. de restit. tr. 2. d. 4. dub. 6.

z Hinc sit, ut peccant, & restitu-
tis obligationem contrahant pater,
dominus, Princeps &c. si videntes fi-
lium, famulos, vasallos injustè agere,
confisos in potentia ipsorum, eos si
possunt, non compescant: quia dum
sic animati, & in dominibus ac ciuitati-
bus tutò recepti delicta committunt,
suam culpat in patrem; dominosque
fine dubitatione transmittunt. De
patre dominoque, recipientibus domi-
nasi filij vel famuli, vide supe-
rius b.

b sup. l. 5. c. 1. §. 4. n. 22. O²³
z Non deest tamen interdum ex-
cusatio

cusatio in recipiente: cum enim actio
mera receptandi sit ex se indifferens,
potest admittere causam excusantem,
qualis est metus mortis, vel notabilis
mali proportionati, ut ex ibidem di-
ctis & facile colliges: immo merito
Rebellius & aliam excusationem af-
fert pro ijs, qui latronem in diverso-
rium suum recipiunt, si nimis sunt
alij, à quibus æquè reciperetur; tunc
enim, cum damnum certò à fure infe-
rendum sit, non judicabitur moraliter
mea receptione esse illius damni causa.

c. sup. lib. 5. c. 1. §. 4. per totum. d.
Rebell. c. 1. l. 2. q. 8. n. 40.

§. VI.

*Mutus, non obstans, non manife-
stans.*

1. **H**actenus causas explicavimus
damni positivas, sequitur
brevis instrucción de negati-
uis: mutus dicitur, qui loquendo, re-
prehendendo, clamando, consulendo
potest impedire damnum proximi, &
tamen tacet. Non obstans, qui potest
facto suo, id est, auxilium, suam ve-
ram præbendo impedire damnum,
nec tamen præbet. Non manifestans,
qui potest revelare damnum inferen-
dum, vel illatum, quo pacto non infer-
retur vel resarciretur, nec revelat ta-
men.

2. Porro regula certa sit hujusmodi:
qui a non loquitur, non auxiliatur, non
revelat, uno verbo, qui se negatiue ge-
damque partiuntur; hi enim propriè rit, si possit & debeat ex justitia b dam-
non participes, sed causæ principales num impedire, peccat, teneturque ad
vocantur, & sunt; sed eos, qui furem damni restitutionem. Si vero sine
v. g. vel homicidam comitantur, qui notabili incommodo possit quidem,
stant, qui explorant fenestras, submi- sed non ex justitia debeat, sed solum ex
nistrant necessaria ad damnum pera- charitate, esto, peccet, non tenetur ad
gendum &c, quique causæ sunt mi- restitutionem. Veritas regulæ patet
nus principales damni. Quoniam vero ex dictis, ut etiam ex dictis liquet, pro-
esse sic participem criminis, coincidit pter periculū gravis nocimenti, qua-
non raro cum alijs causis cooperanti- lis certè est jactura gravis rei familia-
bus hactenus explicatis, vel certè est ris. honoris, vitæ, proportionata ad
aliquid commune ad illas, ideo nihil
separatim de huiusmodi participatio-
ne dicendum occurrit; nam vtrum,
qui particeps furti est, obligetur ad re-
stitutionem totius, quod hic explican-
dum esset, paulo & post commodius
expediemus.

a. inf. 9. 7. & 8.

sss 3

3. Quid

